

MATERNÁLIS, VAGYIS ANYAI IMMUNIZÁCIÓ

EGY ÚJ IRÁNY, EGY ÚJ LEHETŐSÉG, EGYÜTTMŰKÖDVE A TERMÉSZETTEL...!

A leendő édesanya már a baba megszületése előtt óvhatja születendő gyermeke egészségét védőoltással (és természetesen a sajátját is) – mondja **DR. BÉRES ZSUZSANNA KATALIN**, a Budai Oltóközpont vezetője. – A várandós immunrendszere csökkentett üzemmódban teljesíti a korábbi időszakhoz képest. Ez egy fiziológias folyamat, amit a születendő gyermek méhen belüli fejlődése miatt alakít ki a természet. Ezért kell, és érdemes kiemelt figyelmet fordítani bizonyos betegségek megelőzésére, mely az anyára és babára nézve is komoly veszélyeket jelenthetnek.

A **családtervezési oltások** is a baba egészségét védik, de ezekre a terhesség előtt érdemes gondolni (például mumpsz, rubeola, kanyaró, HPV,

bizonyos esetekben hepatitis A és B, pneumococcus). A maternális, vagyis terhesség alatti immunizáció **egy új irány, ilyenkor a mama oltásától a baba védettségét reméljük** a születést követően, különösen sebezhető időszakban. A csecsemő immunrendszere fokozatosan érik, a legtöbb védőoltást 2 hónapos korától kaphatja csak meg, védettsége sokszor több lépésben építhető föl. A **maternális immunizáció** szerepe: ezt az időszakot **biztonságosabbá** tenni a baba számára a nagyon gyakori és akár komoly veszélyt jelentő fertőző betegségekkel szemben. Ezek jelen tudásunk szerint: az **influenza, szamárköhögés, RSV.**

Ma már tudjuk, hogy a megelőzés (prevenció) sokkal egyszerűbb és költséghatékonyabb módja egészségünk megőrzésének, mint a kialakult betegség gyógyítása. A prevencióban

DR. BÉRES ZSUZSANNA KATALIN

a vakcináció egy óriási lehetőség a kezünkben. A 2009-es pandémia és a Covid járvány számtalan ismerettel gazdagította ezt a területet, és vezetett egyértelmű ajánlások megfogalmazásához a terhesek oltásával kapcsolatban, igazolva annak **hatékonyágát, biztonságosságát**, mintegy választ adva a korábbi bizonytalanságokra.

Hogyan működik?
Az oltás hatására az anyában termelődő ellenanyagok a placenta speciális transzportján keresztül átkerülnek a magzatba, majd a születést követő sebezhető időszakban, amikor a baba immunrendszere még éretlen (több betegséggel szemben is csak 2 hónaposan javasolt megkezdeni az oltási sorokat) már védelmet élvez a csecsemő. A 2009-es pandémia kapcsán különösen sok kismamát veszítettünk el, ami védőoltással mérsékelhető lett volna. Az RSV vírus okozta szövődmények a csecsemőkori veszteségeink dobogója, csak a malária előzi meg!

Jelenlegi lehetőségeink, vagyis melyik vakcina, mennyi ideig védheti az újszülöttet a születését követően?

Szamárköhögés	36-47 nap
Influenza	150 nap
Covid	60-180 nap
RSV (légúti óriássejtes vírus)	180 nap

Mely védőoltások javasoltak terhesség alatt?

INFLUENZA:
Az általános ajánlás teljesen elfogadott már nálunk is a terhesség alatt. Nem vitatott az a számtalan előny, amit a védőoltás nyújt! Neuzil és munkatársai 17 influenza szezon adatait értékelték, melynek eredménye: a terhesség 14-20. hetében az influenza miatti kórházi felvétel kockázata 1,4-ről a 37-42. hétig 4,7-re emelkedett. Nyilván egy sérülékeny periódusról van szó. Az influenza miatti hospitalizáció a harmadik trimeszterben már 250/100.000 volt. Természetesen minden oltott nem élvez teljes védelmet, de minden esetben elmondható, hogy a betegség

várható lefolyása sokkal enyhébb lesz. Természetesen a testvérek, családtagok oltása egy további lehetőség a baba védelme érdekében.

SZAMÁRKÖHÖGÉS:
A szamárköhögés kismamák esetében súlyos köhögéssel kísért megbetegedést jelent. Csecsemők esetében, különösen 3 hónapos kor alatt meredeken emelkedik a súlyos esetek előfordulása, ami kórházi elhelyezést igényel (ezzel együtt természetesen nő a halálestek száma is).

Ezt a betegséget szinte mindig a felnőttek adják át a még védtelen újszülöttnek, sokszor nem is sejtve, hogy a köhögésük hátterében a kórokozóval történt fertőzés áll. A betegség csak kb. 32%-ban származik az anyától, fele ismeretlen eredetű (Bisgard és munkatársai). Itt nem bizonyult hatékonynak a korábbi ajánlás, mely szerint a védőoltást (Tdap) a születést követően javasolta beadni. A baba védettsége csak fél éves korára alakítható ki. Abban az esetben azonban, ha az anya oltást kap a várandóssága alatt, jelentős plusz védelmet élvez majd a csecsemő.

Az oltást a 27-36. hét között javasolt beadni. Több kutatás is a korábbi időpontot preferálja, mert így magasabb ellenanyagszinteket sikerült detektálni a köldökszínorból vett vérmintákban. A terhesség alatt kapott védőoltás **90%-kal csökkenti** a szamárköhögés kockázatát 3-4 hónapos csecsemőknél. Az anyai antitestek 13 hetes kórtól aktívan szállíthatódnak a magzatba, maximális transzferrel a 30. héttől. Minden terhesség esetén **új oltás javasolt**. A közvetlen családtagok vakcinálása (apa, nagyszülő) tovább csökkenti a fertőzés kialakulásának lehetőségét!

Egy új lehetőség, védelem az RSV vírussal szemben (légúti óriássejtes vírus)!

Az RSV vírus a második leggyakoribb oka a csecsemőhalandóságnak.
Az RSV vírus elleni vakcina 2023 decemberétől elérhető itthon is. 2 éves kor alatt a leggyakoribb légúti kórokozó. Európában minden 56. újszülöttet olyan súlyosan érint a betegség, hogy kórházi elhelyezés válik szükségessé.

Csak tüneti kezelés létezik, ezért különösen fontos a megelőzés. 1 éves kor alatt a gyermekek több mint a fele már átvészelt a fertőzést. Általánosságban elmondható, hogy a **légúti fertőzések hátterében 60%-ban ez a vírus áll.** A közönséges megfázástól kezdetben nem lehet elkülöníteni (az influenzától sem). A végkifejlet bármikor lehet súlyos alsólégúti infekció. Nem ritka a coinfekció (egyidőben egyéb fertőzés), szuperinfekció (felülfertőződés pl.: pneumococcus). A kórházba kerülő csecsemők **80%-a semmilyen rizikófaktorral nem rendelkezik.** Nincs semmiféle védettség a fertőzést követően. A betegség teher 60 év felet ismét (az influenzához hasonlóan) magas. A szövődményes esetek mennyiségi és minőségi csúcsa (legsúlyosabb formák megjelenése) 2-3 hónapos korban tetőzik. Korábban csak ősszel indult a megbetegedési hullám, mely tavaszig volt jellemző, mostanában már nyár végén megjelenik a vírus. A rendelkezésre álló epidemiológiai adatok alapján a korai életszakaszban **átvészelt RSV fertőzés után gyakoribbá válhat** az asztma, romló légzésfunkció és megnövekszik a különböző allergiás légúti megbetegedések előfordulása.

A kórokozó létezéséről 67 éve tudunk. A GSK új oltóanyaga képes nagyobb biztonságot nyújtani a születést követő kritikus időszakban. A terhesség 24-36. hetében kapott vakcina miatt a **születendő gyermek kevésbé fogékony a fertőzésre**, hiszen a placentán átjutó anyai ellenanyagok megvédik. A **biztonság hiánya** az egyik leggyakoribb félelme a kismamáknak. A szervek érése 12.13. gesztációs hétig befejeződik, a fejlődési rendellenességek általában eddig az időszakik kialakulnak, ezért a később kapott oltás nem okozhat gondot. **Hatékonyság:** a magzati ellenanyag szintje a 38. hét után akár meg is haladhatja az anyait. 81%-ban képes lehet megelőzni a súlyos, kórházi ellátást igénylő esetek kialakulását (MATISSE vizsgálat).

Hogyan alakul a védettség szintje a születést követően?
A súlyos orvosi ellátást igénylő esetek számának csökkenése tökéletesen szemlélteti:

90 nap	81%
120 nap	74%
150 nap	71%
180 nap	69,5%

Az Egyesült Királyságban 2023-ban **Univerzális Várandóssági Program** indult, melynek keretében ezeket az oltásokat felajánlják a kismamáknak, felhívva figyelmüket a vakcináció nyújtotta előnyökre, amit a születendő baba élvezhet majd!

Forduljon hozzánk bizalommal, az alábbi telefonszámon segítségére leszünk: 06 (20) 288 7248. **Budai Oltóközpont** 1117 Budapest, Fehérvári út 89-95. Gondoljon idejében a megelőzésre, kerüljön versenyelőnybe a kórokozókkal szemben! **A nagy érdeklődésre való tekintettel Oltóközpontunk már Pesten is várja Pácienseinket, a Hotel Héliában (1133 Budapest, Kárpát u. 62-64.)!**